

Murányi Sándor Olivér

Árterület

– Maga mit keres itt éjjel háromkor fehér ingben, nyakkendőben? – kérdi tőlem a parti ór, miközben kollégája szemembe világít a lámpájával. – Hirtelen nem is tudom, mit válaszoljak. – Találkozom – felelem. – Kivel? – A folyammal. – Összenéznek. Elmosolyodnak. Elkérik a személyim. – Hazavigyük? – Nem kell. Hazatalálok magam is. Jó éjt. – Fejüket csóválva távoznak, miután visszaadják az iratom. Zavarba jövök az ellenőrzéstől. A kőgát felé veszem utam. Azon kapom magam, hogy hangosan beszélek a sötétben:

– Kedves Barátom! Ma ismét árterületeden jártam. Felkerestem a pörbölyi gyereksírokat. Egyenként fotóztam le mind a tizenegyet. Megrendítő volt látni a huszonhét évvel ezelőtt autóbusz-balesetben meghalt kisiskolások arcait a sírköveken. Egy napja járt le a halottak napi megemlékezés. A temető üres volt. Egyedül maradtam az elhunytakkal, majd a gemenci erdő felé vettem utam, hogy szarvast és vaddisznót lássak. Ilyenkor messze eljövök a szigettől, és ahányszor csak tehetem, mindig megállok ebben a faluban. Jólesik kimenni a temetőbe, majd kigyalogolni a vadkilátóhoz az eső ellenére. Az általad öntözött területen már Esterházy Péter is megfigyelte, hogy szinte mindig esik. „Azt sem szerettem, ha mint gyerekhez szóltak hozzám, és azt se, ha felnőtt számba vettek, előbbit untam és sértett, utóbbit szégyelltem és zavarba jöttem, minthogy többet értettem meg, mint amennyit megértettem, nem, ez így zavaros, többet értettem meg, mint amennyit elemezni tudtam, azaz volt egy homályos sáv, árterület öklömnyi szúnyogokkal, sátorszerűen összehajló fákkal, ahonnét állandóan eső csöpögött, mint az őserdőben vagy Gemencen, egy sáv, melyet felfogtam, de nem értettem.”¹

Nagyon tudok azonosulni ezekkel a sorokkal, ha éppen nem szívják a vérem a szúnyogok a gemenci erdőben, ahol – természetesen – szemerkél az eső. Most is el-eltakartam a teleobjektívem, miközben vártam, hogy egy szarvas a sok közül közelebb jöjjön hozzám, és megfelelő távolságra legyen a fotógépetől hatalmas agancsa. Mert fotózással pihenek. Amikor távolodott tőlem a csorda, egy kis vadmalac közeledett, amely feltehetőleg anyja után sírt. Mintha beosztották volna, disznók és szarvasok felváltva jöttek a lencsém elé. A kis tekergő vonyítása messzire elhallott. Néha szünetet tartott, fejét fel-felemelte, és szembenézett velem. Ilyenkor megnyomtam a sorozatexpozícióra állított gombot. Bízom

(Regényrészlet)

1 ESTERHÁZY Péter, *Hahn-Hahn grófnő pillantása – lefelé a Dunán* – Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1991., 70.

benne, hogy végül megtalálta az anyját. Arra lettem figyelmes, szőre színe hasonul az avaréhoz, sárgás-vörösen vált eggyé állat és növény a tájban. A helyzet nagyon hasonlított medvevel töltött éveimhez, amikor nem létezett számomra más, csak a jelen. Itt sem maradt időm múltbeli mulasztásaimra és jövőbeni terveimre gondolnom, mert újra és újra megfelelő távolságra került hozzám a vadmalac vagy a szarvas. Órákon át közöttük sétáltam, miközben lépten-nyomon kíváncsiskodó és hangoskodó turistákba botlottam. Sose értettem, miért kell felverni az erdő csendjét. Nem tudok ide olyan napszakban érkezni, hogy ne legyen felnőttnevetés és gyerekzsivaj. Talán a tél fagyos napjai jelentik a kivételt. Ha már túl sok a látogató, elpakolom a gépem, és menekülök. Ugyanúgy sietek el a zajtól, mint a vadak. Nem tudom, mennyi idő telhetett el, amikor visszaindultam az autómhoz. Gyorsan döntöttem: a jobb partodon levő vadonból elugrom hozzád, hogy ott is találkozzunk. Perceken belül megpillantottalak a bajai hídról. A látvány szomorú volt, mindkét partodon daruk és egyéb ipari gép, miközben a szemerkélő eső záporrá vált. Holt-Duna nevű részeden állítólag gyönyörű nyaralók vannak, de engem itt, a főágon csak a köd és az emberi építmények zord rendezetlensége fogadott. Persze lelkesít, hogy a bajai városházán adott koncertet anno Bartók Béla. Persze tetszik a takaros macskaköves főtér. De te innen is továbbrohansz. Nem követlek, hanem folyásodtól függetlenül időzöm – hol itt, hol ott – nálad. A legtöbbet a Szentendrei-szigeten, amit érdekes módon kihagyott Claudio Magris, amikor a rólad szóló könyvén dolgozva utazgatott Magyarországon. Nem tudni, hogy komppal kelt-e át Vácról, vagy más módon ért a túlsó partra. Ha igen, át kellett haladnia a szigeten. Egy biztos: a váci börtön után, már Szentendréről ír,² ami számomra sajnos nem a te Montmartre-od, ahol a házak és az utcán kiállított képek színei elvegyülnek a te színeiddel, hanem a várost átszelő 11-es út, amin állandóan csötörnek be a vén Suzukik Budapestre, az olasz szerző következő állomásába, amelynek így kezdi leírását: „Budapest a Duna legszebb városa; éppoly ügyesen tudja mutogatni magát, mint Bécs, csak erőteljesebb, elevenebb, mint osztrák riválisa.”³ Számomra a sziget a legszebb – azért költöztem ide, mert itt benned lakhatok akkor is, ha már mindenki bolondnak néz, amiért veled társalgok.

Ahogy ezt kimondom, hullámmal kezd a folyam az őszi éjszakában. Hirtelen megint lámpafény szűrja meg a szemem. Nem lehet igaz! Visszajönnek? Miért nem hagynak békén? Vagy most más zavar? Pedig már indulni akartam haza, mert lassan hajnalodik. Ez a fény jóval kisebb. Egyre bizonyosabb, hogy nem az örök. Valaki közeledik.

2 „Szentendre a Duna Montmartre-ja, a házak és az utcán kiállított képek színei elvegyülnek a folyó színeivel, könnyed, ellibbenő pajkosság öleli körül a sétalót és kíséri végig a vízpart felé szelíden lejtő, festői síkátorokon.” Claudio MAGRIS, *Duna*, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1992, 281.

3 Claudio MAGRIS, *Duna*, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1992, 283.